

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Mehmet MUŞ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ebru GÜNAY

Mardin Milletvekili

Pandemi süreci birçok sektörü olumsuz etkilemiştir. İktidarın uyguladığı yanlış politikalar sonucu derinleşen Covid-19 salgını, en fazla küçük esnafı vurmuş ve başından bu yana Türkiye'de en ağır olumsuz etkiyi esnaf ve sanatkârlar yaşamaktadırlar. Türkiye'de ilk pandemi vakasının görüldüğü Mart 2020'den beri, küçük esnafa yönelik açıklanan nakit desteklerin toplamı yaklaşık 10 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde Türkiye, karşılıksız pandemi yardımları konusunda dünyada en az bütçe ayıran ülkelerden biri olmuştur. Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK) verilerine göre, 2021'in ilk çeyreğinde pandemi önlemleri nedeniyle gelirini kaybeden ve bu yüzden kapısına kilit vuran esnaf sayısı geçen yıla göre yüzde 11 artmıştır yani 29 bin 37 esnaf, 2021'in ilk çeyreğinde faaliyetlerine son vermek zorunda kalmışlardır.

Seçim bölgem olan ve daha önce yerli ve yabancı turistlerin yoğun olarak ziyaret ettiği Mardin'de, pandeminin başladığı Mart 2020 tarihinden bu yana onlarca işletme kapanmış, yüzlerce kişi işsiz kalmıştır. İşletmesi açık olan esnaf ise bazen günlerce siftah bile yapmadan dükkanını kapatmaktadır. Cafe, restoran gibi hizmet sektörü kurumlarının kapalı olması esnafın mağduriyetini katlamıştır. Geçtiğimiz günlerde Mardin'de bir araya gelen kafe işletmeleri, pandemi sürecinde "günah keçisi" ilan edildiklerini belirterek, toplu ulaşım, fabrikalar, pazarlar, marketler, AVM'ler, havayolları, kapalı ortamdaki ofislerin faaliyetlerine devam etmesinin yanı sıra, kafe işletmelerinin 15 aydır kapalı olmasına tepki göstermişlerdir.

İşletmesi açık olsun veya olmasın tüm esnafın sabit giderleri bulunmaktadır. Kira, elektrik, su, doğalgaz, BAĞ-KUR ve vergi ödemeleri yapılmak zorundadır. Pandeminin başından beri devletin küçük esnafa yaptığı nakit destek yardımı ise toplam 3 bin lira olmuştur. Bu rakam esnafın birkaç faturasını ödemesine dahi yetmemiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Pandeminin başladığı Mart 2020 tarihinden bu yana Mardin genelinde kaç işletme kapanmıştır? Kaç kişi işsiz kalmıştır?
- 2- Pandemi sürecinde Mardin'de kaç esnaf ve işletmeci kira yardımı, gelir kaybı desteği ve maddi destek için başvuruda bulunmuştur? Başvuruda bulunanların kaç bu destekten faydalanmıştır?
- 3- Esnaf ve sanatkârların iş yerlerinin kapalı olduğu dönem kira, fatura, SGK primleri ve vergi borçlarının hazine tarafından karşılanmasına yönelik bir çalışmanız olacak mıdır?
- 4- Turizmin ayrılmaz parçası olan kafe işletmeleri sektöründe çalışan personele aşı önceliği sağlanacak mıdır?
- 5- Esnafa yönelik başlatılmış olan icra işlemlerinin durdurulmasına için bir girişimde bulunacak mısınız?
- 6- Esnafa, kafe ve yeme içme sektöründeki işletmelere faizsiz kredi imkanlarının sağlanması için gerekli girişimlerde bulunacak mısınız?
- 7- Kepenk kapatmak zorunda kalan yüzlerce esnafın durumunun iyileştirilmesi ve borç yükünün azaltılarak hizmet üretimine devam etmesi için uygulayacağınız bir programınız var mıdır? Pandeminin esnaf ve sanatkârlar üzerindeki ekonomik zararını gidermek için ne gibi adımlar atılacaktır?